

Härnösands kommuns revisorer

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

2024-10-03

Revisionsrapport ”Översiktlig granskning – delårsrapport per 2024-08-31

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar svar på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 10 januari 2025. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Anders Gäfvert
Ordförande

Lillemor Andersson
Vice ordförande

Samuel Möller
2:a vice ordförande

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2024-08-31

Granskningsrapport
Härnösands Kommun

KPMG AB
2024 10 03

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen och övriga delar av delårsrapporten uppfyller kraven.

Resultat och prognos

Kommunens delårsresultat uppgår till -39 mnkr.

Årsprognosen uppgår till - 84,2 mnkr, en försämring på 97,6 mnkr mot budget.

Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i delårsrapporten, för att inte reglera hela det negativa prognosticerade balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och förarbeten och därmed beaktas inte kravet om god ekonomisk hushållning.

Måluppfyllelse

Det prognostiserade resultatet är inte förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Vi anser vidare att möjligheten att objektiv bedöma verksamhetsmålen behöver förstärkas.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2024-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet ingår inte i standarden utan tillkommer enligt SKRs God revisionssed i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomienheten.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport mars 2024 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi har noterat att kommunen inte tillämpar den förenklade förvaltningsberättelsen utöver detta har inte noterat några avvikelser mot detta.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Kommunen har från och med årsbokslutet 2023 börjat tillämpa finansiell leasing på sina fastigheter. I årsbokslutet uppmärksammades ett tilläggsavtal till en fastighet som inte beaktats i beräkningen. Detta har under år 2024 rättats.
- Kommunens register över finansiell leasing (rapporten) överensstämmer inte med saldot i huvudboken per 2024-08-31. Orsaken till differensen uppges vara mindre justeringar bakåt i tiden som har påverkat rapportens historiska värden. Vi bedömer dock att saldot i huvudboken i allt väsentligt är korrekt. Kommunen behöver säkerställa att avstämning framåt genomförs. Enligt uppgift från kommunen ska det under hösten 2024 undersökas om det går att förhindra sådan fel.
- Kommunen har under året erhållit ett generellt bidrag, avseende "stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen" utan återbetalningskrav som felaktigt redovisats under posten verksamhetens intäkter. Vi rekommenderar att klassificeringen av statsbidrag ses över och korrigeras till årsbokslutet.
- Vidare har kommunen avseende ovan erhållna generella bidraget, "stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen", vid delåret inte periodiserat detta i enlighet med RKR2. Bidraget ske enligt beslutet 2024-06-19 disponeras från beslutsdagen 2024 samt 2025 och borde således vid delåret endast intäktsförts till 2/17. Per 2024-08-31 har större delen av bidraget, 9,6 mnkr av 13,9 mnkr, intäktsförts. Även intäkterna i prognosen bedöms vara 8,2 mnkr för högt redovisade.
- I årsbokslutet gjordes ingen justering av värdeförändringen avseende Mellannorrlands pensionsstiftelse. Detta har under år 2024 korrigerats och påverkat resultatet negativt om 11,8 mnkr. Stiftelsen har per 2024-08-31 inte upprättat något bokslut så eventuella värdeförändringar samt inköp/försäljningar och därmed reavinster/förluster för årets första åtta månader har kommunen inte tagit hänsyn till i sin redovisning.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Prognosen för balanskravsresultatet för år 2024 uppgår till – 84,2 mnkr efter justeringar.

Enligt delårsrapporten avser kommunstyrelsen att föreslå att 38,6 mnkr av underskottet som enligt uppgift beror på tillfälligt ökade pensionskostnader inte ska återställas med hänvisning till synnerliga skäl. Återstående negativt balanskravsresultat, 45,6 mnkr, ska återställas inom tre år.

Bedömning

Balanskravsutredningen innehåller inga justeringar vi utesluter inte att sådana borde göras för värdeförändring i Mellannorrlands pensionsstiftelse.

Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena fall där ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet är mycket väl motiverat. Det grundläggande kravet är att de åtgärder som kommunen rent allmänt vidtar måste vara förenliga med god ekonomisk hushållning. Det framgår inte av delårsrapporten om kommunen i övrigt uppfyller det övergripande kravet på god ekonomisk hushållning.

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i delårsrapporten, för att inte reglera det prognosticerade negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och förarbeten, och därmed beaktas inte kravet om god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Härnösands kommun har antagit ett målprogram för perioden 2024 – 2027. Programmet utgår från Agenda 2030. Sex lokala inriktningar har fastställts utifrån den övergripande visionen. Arbetet för att uppnå de satta målen ska bedrivas med god hushållning av resurser och inom beslutad budgetram.

Kommunfullmäktige har i årsplanen för respektive inriktning angett ett antal mål och indikatorer. Det framgår tydligt i årsplanen vilken styrelse eller nämnd som ansvarar för ett specifikt mål.

Grund för bedömning om förflyttning skett i avsedd riktning utgör uppföljning av nämndernas verksamhetsplaner och indikatorer.

Enligt delårsrapporten är kommunstyrelsens sammanlagda bedömningen att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås vid årets slut.

Sammantagen bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Kommunen noterar i delårsrapporten att de ekonomiska målen för god ekonomisk hushållning inte prognosteras att uppnås för helåret. Dock saknas uppgift om prognos för de ekonomiska målen i delårsrapporten för att kunna utvärdera dessa fullt ut.

Bedömning

Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen avseende att målen inte bedöms uppnås med hänsyn till den ekonomiska utvecklingen i kommunen.

Rekommendation

Vi rekommenderar dock att uppföljningen av målen, inklusive prognos, tydliggörs i delårsrapporten.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation forts

Verksamhetsmål:

Vi konstaterar att det varken i kommunens delårsrapport eller i den måluppfyllelse som redovisas i styrelsens/nämndernas delårsrapporter framgår utfall/prognos för indikatorerna. Arbetet med målen beskrivs inte alltid fullt ut utifrån kommunfullmäktiges formulering. Ett exempel är att det av delårsrapporterna inte går att utläsa hur arbetet mot fossilfritt samhälle (inklusive inom kommunorganisationen) fortlöper.

Det innebär för att ta del av underlagen till bedömningen av målen behöver läsaren ta del av styrelsens/nämndernas delårsrapport.

Bedömning

Vi konstaterar att det i delårsrapport saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av mål och uppdrag för att det ska vara möjligt för oss att objektivt bedöma om det prognostiserade resultatet är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat.

Rekommendation

Vi rekommenderar att uppföljningen av målen, inklusive prognos, tydliggörs i delårsrapporten.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024. Vi anser vidare att möjligheten att objektivt bedöma verksamhetsmålen behöver förstärkas.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i delårsrapporten, för att inte reglera hela det negativa prognosticerade balanskravsresultatet, inte är väl motiverat och därmed beaktas inte kravet om god ekonomisk hushållning.

Härnösand 2024-10-05

Digitala signaturer

Marlene Olsson
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

kpmg.se

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2024 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Confidential